

Jaar-jaaru Làqu waare-fukk ak ñeent — Lim bu fukk ak ñeent

Ñaareel ñaareel — Xaaj bu njëkk

Jeff Pippenger

2026-06-05

Ci ma jiitu ji weesu bi, nun jàppale woon nañu melokaan yu yëgleb bu trompet bu juróomeel bi, mooy njàqareb bu njëkk bi, ak yoonu dibeer buy ñëw ci lu gaaw. Bu ñu seetee trompet bu juróomeel bi ni mooy bu njëkk ci ñetti trompet yu mujj yi, ci teginu xel ne bu njëkk bi dafay won bu mujj bi, loolu dafa méngoo ak wàllug yëgleb wu Lislàam ci njàqareb bu njëkk bi ak suuf-sàcc bi ci Peeñu Yàlla fukk ak benn. Bés ba topp gannaaw ba nu waxtaanee mbirum bind bii ci ndaje Mañtu ga, jot naa ab imeel mu jóge ci xarit sama, te sama xarit dafa doon itam jéem a méngale trompet bu juróombeneel bi, mooy njàqareb bu ñaareel bi, ak yoonu dibeer buy ñëw ci lu gaaw. Lii yoon wu baax la, ndaxte ñetti trompet yu mujj yi ñett lañu di njàqare.

Noonu ma gis, dégg malaaka muy naaw ci diggu asamaan, muy wax ak baat bu xumb:
«Allaaw, allaaw, allaaw, ñi dëkk ci suuf, ndax baat yi des ci trompet yu ñetti malaaka yi ci ñaar ñi ci des tewar!» Peeñug Yóbbante bi 8:13

Ñetti trompet yu mujj ci ñaar-fukk ak ñient yi, seen bopp lañuy melal ci biir juróom-ñiari trompet yi; ni itam ñetti kërce yi mujj di seeni bopp ci kanam ñeenti yi, te ñetti màndarga yi mujj itam seeni bopp lañuy melal ci biir juróom-ñiari màndarga yi. Dëgggu waxu yonent bii, lu bari lañu ko faral a jëfandikoo di ko waxaat at yii wépp. Boole ko ak xalaat leer gi génng ci seet bàyyi ak ñetteel “woe” bi ni muy màndarga alfa ak omega, war nañu itam seet ñetti “woe” yi ni ñetti jëfandikoo yu ñaar-ñaaru waxu yonent.

Jëfandikuy yonett ci waxu yonent yi day wone ne mboolem melokaani yonent yi nekk ci njàqare bu njëkk ak bu ñaareel dinañu am itam ci njàqare bu ñetteel bi. Njàqare bu njëkk bi mooy Islamu Araabi, te njàqare bu ñaareel bi mooy Islamu Tirki. Njàqare bu njëkk bi mooy ngir “sonal”, te njàqare bu ñaareel bi mooy “rey” benn ñettelu nit ñi.

Mettitug ñëkk mii jëkk mi

Te ñu leen mayoon ne buñu leen rey, waaye ñu sonn leen juróomi weer; te seen metit mel ni metitu jànj buy daan nit. ... Te am nañu woon ginaaw yu mel ni yu jànj, te am na woon i xoj ci seen ginaaw; te seen kàttan mooy lor nit ñi juróomi weer. Peeñu 9:5, 10.

Déewug Ñaareelu Musibaay bi

Noonu ñient yi ñeel ñaar-fukk ak ñient yi dañu leen bàyyi, te dañu leen waajaloon ngir benn waxtu, ak benn bés, ak benn weer, ak benn at, ngir rey ñetteelu nit ñi. ... Ci ñetti mbir yii la ñetteelu nit ñi deewee, ci safara, ak ci saxaar, ak ci xonq bërëm, yi génng ci seen gémmiñ. Peeñu Yàlla 9:15, 18.

Ñaari nit ñi ñu reyul, tuubuñu.

Te des nit ñi ci nit ña, yi dee wuñu ci mbugal yooyu, tuubewuñu sax ci jëf yu seen loxo yi, ngir bañ a màggal ay rab ak xérëm yu wurus, ak xaañis, ak xàñjar, ak doj, ak bant; yu mana gisul, déggul, doxul. Te itam tuubewuñu ci seen rey nit, walla ci seen njibar, walla ci seen njaaloo, walla ci seen sàcc. Peeñu 9:20, 21.

Juróom ñi xas yi dañuy misaal juróom ñi musiba yu mujj yi, te ci saar ñaar-fukk yi, xas yi dañu leen wooye musiba yi. États-Unis mooy benn ci ñetti wàll yi ci booleb ñett yi, mooy dragon bi, rab wi ak yonent bu déggul bi, te dees na ko rey ni juróomeelu nguuru gi ci yoonu Dibээр bi. Dee gaam gi am na ndax jaamu ju déggul, jiñu misaale ci “jëf yi seen loxo yi,” “jaamu”b “seytaane yi ak xérëm yu wurus, ak xaañis, ak xàñjar, ak doj, ak bant,” ak “rey nit ñi,” ak “njibar yi,” ak “njàngoro jaamookaay bi,” ak “sàcc bi.”

Jaamu dëggadiñ, jiiteg bi bésub Dibээр la misaalal, mooy “sabab” bi ñu war a tuuboo; waaye tuubewuñu, ba tax “njariñam” mooy metit ak dee, yi tànk yi ci Islaam indi. Doonte benn ñetti xaaj ci nit ñi, mooy États-Unis, rey nañu ko ci yoonu Dibээр, ña ca des ñaari xaaj tuubewuñu.

Njuum ak Malaaka yi

Ndaw bu njëkk ak ñaareel dajaloo nañu ak malaaka yu njëkk ak yu ñaareel ci taarixu Millerite, te taarix boobu dellu nañu koo def ba ci bataaxal bu nekk ci taarixu ñi juróom-ñeent-fukki junni ak ñeent-fukki junni. Taarixu ñi juróom-ñeent-fukki junni ak ñeent-fukki junni mooy taarixu malaaka bu ñetteel te dajaloo na ak ndaw bu ñetteel. Ni màndarga-yoon yi ci taarixu Millerite di dellu ci taarixu ñi juróom-ñeent-fukki junni ak ñeent-fukki junni, noonu itam, màndarga-yoon yi ci ndaw bu njëkk ak bu ñaareel dinañu dellu ci taarixu malaaka bu ñetteel.

“Bataaxal bu njëkk ak bu ñaareel bi, ñoo ko yégle woon ci atum 1843 ak 1844, te léegi nu ngi nekk ci suxali bataaxal bu ñetteel bi; waaye ñetti bataaxal yi ñépp dañu war a sax ci yéglees. Léegi itam, ni mu daan nekke woon ba noppi, am na solo lool ci ne dañu leen war a delloo waxaat ñi di wut dëgg gi. Ci bind ak ci baat, dañu war a yégle xibaar bi, di wone seen toftale, ak jëfandikook kàdduy waxi Yàlla yi nu indi ba ci bataaxalu malaaka bu ñetteel bi. Menn ñetteel manu ko am te bu amul bu njëkk ak bu ñaareel. Bataaxal yii la nu war a jox àddina si ci mbindum yégle, ci waxtaani yégle, di won ci jëfandikook jaar-jaari waxu Yàlla ci taarix bi mbir yi am ba noppi ak yi di ñëw.” Selected Messages, téere 2, 104.

Sunu liggéey, ni nuy taalibey waxi yonent yi, mooy boole yëgleb malaka bu njëkk ak bu ñaareel ci yëgleb malaka bu ñetteel bi. Su fekke amul yëgleb yi ñaari njëkk yi, doo man a am yëgleb bu ñetteel, ndaxte “manul am ñetteel bu amul njëkk ak ñaareel.” Loolu dëgg la ci wàllu “toppandoo,” ndax su fekke amul njëkk ak ñaareel, kon ñetteel bi mooy, ci dëgg-dëgg, njëkk bi. Te itam dëgg la ci wàllu “jëfandikoo gi ëmb,” ndaxte melokaan yu yonent yi ci njëkk ak ñaareel bi ñoo taxawoo melokaani ñetteel bi. Ci xisaab, amul ñetteel bu amul njëkk ak ñaareel; te ci yonent, amul màndarga-yoon ci malaka bu ñetteel bi, su fekkee bàyyi nañu màndarga-yoon yi nekk ci njëkk ak ñaareel bi.

“Yàlla jox na bataaxali Peeñu gi 14 seen bérab ci sàrtu yëgleb yi, te seen liggéey warul taxaw ba kerceenu jaar-jaaru suuf sii. Bataaxalu njëkk ma ak ñaareel ma di nañu dëgg ba tey, te war nañu dox bokk ak bii di topp. Ñetteel malaaka mi day yégle ay moytuwaayam ak baat bu kàttan. ‘Gannaaw loolu,’ la Yowaana wax, ‘gis naa beneen malaaka muy wàccéee asamaan, yor kàttan gu réy, te suuf si leer na ci ndamam.’ Ci leer gi, leerug ñetti bataaxal yi yépp booloo na.” The 1888 Materials, 803, 804.

Sunu liggéey mooy won “ci rêddoo jaar-jaari waxu yonent yi, mbir yi amoon” ci yëngu-yëngu Millerites yi, ak “mbir yi di na am” ci yëngu-yëngu ñi téemeeri ak ñeent-fukk ak ñeent junni yi.

«Boroom bi ngi nar a mbugal àddina ci ndax soxlaam. Mu ngi nar a mbugal mboolooy diine yi ndax bañug leer ak dëgg gi ñu leen jox. Bës bu mag bi, buy boole yëgleb malaaka bu njëkk bi, ñaareel bi, ak ñetteel bi, war nañu koo jox àddina. Loolu mooy taxawug sunu liggéey.» The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 950.

Booleg ndigal bu njëkk ak ndigal bu ñaareel bi mooy li leerël suuf si bi malaakam Peeñu gi ñaar-fukk ak juróom-ñett wàccée. Moom waxoon na ne: “‘Gannaaw loolu,’ la Yowaana wax, ‘gis naa beneen malaaka mu wàcc bóom ci asamaan, yor kàttan gu réy, te suuf si leer na ak ndamam.’ Ci leer gi, leeralu ñatti ndigal yi yépp boolees na ko.” “Leer” gi jëm ci suuf si “leer” gi am na bi “leeralu ñatti ndigal yi yépp booleesoo.” Liggéeyu booloo lépp ci kaw rêdd ak rêdd, ñatti ndigal yi, jaarale ko ci teg jaar-jaaru tariixu Millerite bi ci wet ak tariixu ñaar-fukk ak ñeenti junni ñent fukki junni yi, war na itam a mat ak ñatti musiba yi.

Tàbbi Babilon, ni ñaareelu malaaka mi yéglee, manul a weesu beesu ci bàkkaarunjàngatu jëkk ba. Yëgleb malaaka bu jëkk ba moo joxoon xamle ñëwute gu ñaareelu Kirist ci atum 1843, te bi yëgleb boobu amee ndàq, njariñam moo jur tàbbi kër-yàngale yu Protestan. Njariñ boobu mooy ñaareelu malaaka bi; sabab bi mooy ndàqu malaaka bu jëkk ba. Su fekkee ne amul woon malaaka bu jëkk ba, duñu woon yégle tàbbi Babilon ni ñaareelu malaaka bi ko waxee. Li jème woon sabab ak njariñ benn mooy “waxtu.” “Waxtu” bi (1843) nekkul ci lu war a am, te ndàqu boobu moo jur “njariñ” bi. “Sabab” bi mooy njuumte gi ci jëfandikoo ne ñetti waxi yonent yi Miller jàppoon ne dinañu jeex lu war a doon ci atum 1843. Ñetti waxi yonent yooyu di 1335, 2300, ak 2520 at, Miller dafa gëm woon ne dinañu jeex ak ñëwug Kirist ci niir yi ci 1843. Bi waxi waxtu yi Miller xamoon ci njuumte bañee am, loolu may na Protestan yi sabab wu ñuy bañee yëgleb malaaka bu jëkk ba, te ñaareelu malaaka bi aksi. Malaaka bu jëkk ba mooy “sabab” bi, te ñaareel bi mooy “njariñ” bi.

Bataaxalu malaaka bi jëkk ak ñaareel bi maneesuñoo tàggale, ndaxte ci yoon wu wax ci kanam lañu lëkkale ak waxtu wu wax ci kanam. Naka noonu itam, musiba bu jëkk ak ñaareel bi dañoo lëkkaleku ci yoon wu wax ci kanam jaarale ko ci “waxtu.” Wax ci kanam bu waxtu bu musiba bu jëkk bi, bi rëyale téeméeri ak juróom-fukk at yu metital, dafa jeex mat na bu baax fa sax wax ci kanam bu waxtu bu ñaareel musiba bi, bi di ñetti téeméer ak juróom-benn-fukk ak benn at ak fukk ak juróom fan yu rey, di tàmbalee. Wax ci kanam bu waxtu moo lëkkale musiba bu jëkk ak ñaareel bi, te itam moo lëkkale bataaxalu malaaka bi jëkk ak ñaareel bi.

Matug jàppandi yeneen wax yu jamonoy jëfandikoo ci njëkk njàqare ak ñaareel njàqare moo dooleel yëgleb malaaka bu njëkk bi, te indi malaaka bi ci Peeñu Yàlla fukk wàcc ngir leeral àddina

ak ndamam. Bi mu waxee ci malaaka bu njëkk bi, Sœur White bind na ne dañoo ko “wax ne yonntam mooy leeral suuf si ak ndamam te artu nit ci merum Yàlla miy ñëw.” Loolu mooy benn yonnt wi daleel ci malaaka bu ñetteel bi ci Peeñu Yàlla fukk ak juróom-ñett.

“Maleekaa mi bokk ci yégleb mesajub ñetteelu maleekaa, war na leeral suuf si yépp ak ndamam. Fii dañuy wax lu jëm ci liggéey gu yaatu addina wépp te am doole ju yées. Yëngu-yëngub dikkug Almasi bi ci at yi 1840–44, woon na feeñug ndamlu katanu Yàlla; mesajub jëkkëru maleekaa bi, yéglees na ko ci bépp taxawaayu misajeer ci addina si, te ci yenn réew yi, amoon na fa farlu gu mag ci mbirum diine, gu kenn gisagul woon ci benn suuf ginaaw Yeesalug diine gu juróom-benn-fukki at ak juróom-benneelu téeméeri at; waaye loolu yépp, dinañu ko weesu ci yëngu-yëngu gu am doole ji ci suufe jállaleg mujj gi ci artuwu ñetteelu maleekaa bi.”

“Jëf ji dina mel ni bu Bésub Pentekot bi. Naka ni ñu maye woon ‘taw bi jëkk’ ci tuurug Xelum Sell mi ci ubbitug xebaar bu baax bi, ngir jur saxug peppu ju am solo ji, noonu itam dinañu maye ‘taw bi mujj’ ci jeexitalam ngir ñor meññug ngóob mi. ‘Kon dinañu xam, su nu saxee ci xam Boroom bi: génneem waajal na ni suba; te dina ñëw ci nun ni taw, ni taw bi mujj ak taw bi jëkk ci suuf si.’ Ose 6:3. ‘Bégleen nag, yéen doomi Siyon, te bég ci Boroom seen Yàlla: ndax moo leen may taw bu njëkk bu tollu, te dina wacceel leen taw, taw bi njëkk ak taw bi mujj.’ Yoel 2:23. ‘Ci fan yu mujj yi, la Yàlla wax, dinaa tuur sama Xel ci bépp yaram.’ ‘Te dina am ne, képp ku woowe turu Boroom bi, dees na ko musal.’ Jëf ya 2:17, 21.”

“Liggéey bu mag ci xibaar bu baax bi warul àggee ci njël ak wone gu gën a néew ci dooley Yàlla ju mel ni ji ko màndargaale woon ci ubiteem. Kàdduy waxyu yi mataloon ci tuurug taw bu njëkk ba ci ubiteem xibaar bu baax bi, dinañu leen delloo matal ci taw bu mujj ba ci tëjjam. Fii la nekk ‘jamonoy yeesal ak feddali’ yi ndaw li Yàlla yónni, Piyeer, doon xool ak yaakaar bi mu waxee ne: ‘Tuub-leen nag te dëppoo ak Yàlla, ngir seeni bàkkaar far, su fekke ne jamonoy yeesal ak feddali jógee ci kanamu Boroom bi; te mu yónni Yeesu.’ Jëf ya 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Matug njëkk ci yeneen waxtu yu jëfandikoo ci ñaari àlleer yi njëkk ak ñaareel bi tax na malaaka ma wàcc ngir leeral suuf si ak ndamam ci atum 1840, ba tax ndawtal bataaxalu malaaka bu njëkk bi. Te it, matug ñetteel àlleer bi tax na malaaka ma wàcc ngir leeral suuf si ak ndamam ci 9/11, ba tax ndawtal bataaxalu ñetteel malaaka bi. Leer gi ci suuf si am na ci boole ñaari yëngu-yëngu yii ci jëfandikoo wu méngoo—rëdd ci kaw rëdd. Bataaxalu ñetti àlleer yi mooy ndawtal bataaxalu ñetti malaaka yi. Ñoom dañu leen ràbbandoo ni ñaari rëdd; benn bi ci biir, ka ca des ci biti. Ñetti malaaka yi dañuy tegtal liggéeyu nit ñi Yàlla, te seen liggéey dañu ko ndawtal ci matug ñetti àlleer yi. Li nekk ci biti mooy Islaam ak liggéeyam gu yonent, te li nekk ci biir mooy Almasi ci anam ci ay nitam—yaakaaru ndam. Moo tax, ci kàddug waxu Yanqóoba ci mbirum ràññee yiir yi mu joxe ci màndarga ay fukki doomam ñaar ci fan yu mujj yi, Yuda dañu ko boole ak mbaam mi.

Noonu Yàqub woo ay doomam, ne leen: «Dajeleen, ngir ma wax leen li ngeen di daje ci mujjug fan yi. Dajeleen, te dégg, yéen doom yi Yàqub; te dégluleen Israayil, seen baay.» ... «Yuda, yaa di ki say bokk di la màggal; sa loxo dina nekk ci bátu say noon; doom yi sa baay dinañu la sujjóotal. Yuda doom-u gaynde la; sama doom, jog nga ca lekk ba. Mu daldi suux,

toog ni gaynde, ni gaynde gu màgg; kan moo ko man a yëngal? Yett bi du jóge ci Yuda, mbaa ki di sàkku yoon du jóge ci diggante tànkam, ba ker ba Silo di ñëw; te ci moom la xeet yi di daje. Mu lënk doomam-u mbaam ci garab-u reseñ, te doomam-u jigéen mbaam ci reseñ gu tànn; mu raxase ay yéreem ci biiñ, te ay koddायam ci deretu reseñ: ay bêtam dinañu xonq ndax biiñ, te ay bëñam set weex ni meew.» Njàlbéen ga 49:1, 2, 8–12.

Kirist mooy Gaynde gi bopp ci giiru Yuda, moom mi raxase ay yéreem ci deret, te moom lañu wax ne mooy “reseñ bu tànn bi,” mi ñu denc ci yoon wàllu waxu yonent yi ak “doom-as bi.” Baatu bittim rekk bu ñetti torox yi dafa lëkkaloo ak baatu biir bi ñetti malaaka yi. Malaaka bu jëkk bi ak ñaareel bi dañuy dem benn yoon ak malaaka bu ñetteel bi, te torox bu jëkk bi ak bu ñaareel bi itam war nañu dem benn yoon ak torox bu ñetteel bi.

Ab Biiu bi

Xareb Nineweh mooy “caabi” bi indi lëndëmug Islama ci àddina bi, bu gaañu dee ndax Roomaan-Katolig gi wéree ci yoonu Dibeer bu jëm ci ñëw, miy yëngu-yëngu suuf su Apokalips benn-fukk ak benn wax, fa la ñetteelu musiba gi dikk gaaw. Mu ngi dikk ci “waxtu” wuyu yëngu-yëngu suuf.

Ca waxtu woowu sax na, am na yengu bu réy; fukki ci kër gi daanu, mboolem benn-fukki xaajam daanu na, te ci yengu bu réy boobu nit juróom-ñaari junni dee nañu; te ñi des ñi tiit lool, ba jox ndam Yàlla asamaan. Ñaareelu musiba weesu na; te xool-leen, ñetteelu musiba gaaw na di ñëw. Peeñu 11:13, 14

Yoonu dund Dibeer moo tàmbali jamono njàngatug nataalu rabu bi ngir àddina, te xareb Ninewe mooy caabi bu xamale noflaay gi ci juróomeelu buur gi, bi jigéenu ndaw gu Tir di fàttaliku, ndaxte mu tàmbali di woy ay wóyam ci matug Esayi sarax ñaar-fukk ak ñett. Njàngatug nataalu rabu bi mooy njàngat bi ñuy dogale àtteb texeeфу baadoolu nit ba fàww, te dees na ko dogal balaa waxtu yërmandee gi tēj. Waxtu yërmandee gi day tēj ngir àddina bu Mikayel taxawee. Jamonoy njàngatug nataalu rabu bi ngir àddina ci Peeñu sarax fukk ak ñett, aaya fukk ak ñaar ak li ci topp, am na misaalëm ci jamonoy njàngatug nataalu rabu bi ngir Etazini.

«Ba États-Unis d’Amérique, réew mi jàmmu diine, boo àndee ak Papauté ngir gaawlu xel ak di bàyyi nit ñi mujj ci teral sabbaat bu dul dëgg bi, nit ñi nekk ci bépp réew ci kaw suuf di nañu leen jiite ngir topp seeni royukaay.» Testimonies, volume 6, 18.

Jamono rabu ba ci États-Unis di natte moo tax ñu tàqale te tēj galankoori téeméeri junni ak ñeent fukki junni ñent (144,000) yi ci Apokalips 7, te jamono rabu ba ci natte ngir àddina bépp moo di tēj mbooloo mu mag ma ci Apokalips 7.

«Réew yu tukkë ci biti dinañu topp royukaayu États-Unis. Doonte mooy jiite, waaye benn jafe-jafe boobu dina dal sunu nit ñi ci bépp fan ci àddina bi.» Testimonies, volume 6, 395.

Caabi bi ñu tegtal ci xeexu Ninive mooy mandarga ne jamonoy nattu nataal bi ngir àddina tàmbali na, te itam mooy mandarga ne jamonoy nattu nataal bi ngir États-Unis jeex na. Caabi bu am ndigalu xeexu Ninive moo ubbë xur wi amul suuf, mi indi mbëpp mu Islam, mi ñu tegtal ci àddina

ni njàngat yu mel ni soxna. Ca caabi ba ca mujju yuuxu guddi gi, ñu koy misaalal ak caabi buy ubbë benn xur woowu ci États-Unis ca njàlbéenu yuuxu guddi gi.

Ab tëŋk bi ci États-Unis mooy li Levitique 23 nettali ni bésu trompet yi, ba mbaam bi ñu yiwi ko ci ndoorte yégle bu yuuxu guddi gi. Ab tëŋk boobu dañuy ko wal ba noppi bu bol yi nare bu Nashville agsee. Bésu trompet yi, ak song ci kaw Nashville bi ñu yiwi Islaam, dafay misaal xareb Ninive ci jamonoy yoonu Dibéer bi.

Yoonu Dibéer bi moo di jeexital yégleb “guddi-diggu” baat bi, ndaxte baat boobu dafa soppeeku “baat bu réy” bi, te ndamli jàmmu jamono jooju war na, ci nésaana gu yoon ci waxi yonent yi, melal jeexitalam. Ci njëkk njàqare bi, Islaam war na sonal mbooloom xarey Room, yi di misaal Ameerig Buyum Bennoo bi, ci téeméeri at ak juróom-fukk. Caabi bi (xareb Ninive bi) moo màndarga njàlbéenu yégleb baat bi ci “guddi-diggu,” ni ko Fëstu trompet yi di màndarga. Ci Levitik ñaar-fukk ak ñett, am na fukk ak juróom-ñaar fan entre Fëstu trompet yi ak Pentekot, mi di itam Fëstu Tabernaak. Yooyu fukk ak juróom-ñaar fan, ci biir jamonoy nattu nataalu rab wi ci Ameerig Buyum Bennoo bi, lañuy méngoo ak téeméeri at ak juróom-fukk yi ñuy sonal ci njëkk njàqare bi. Fukk ak juróom-ñaar mooy asar ci téeméeri at ak juróom-fukk.

Fukkaayu ñaar-fukk ak juróom (téeméer ak juróom-fukk at) yooyu jeex nañu bi at yi ñetti téeméeri ak juróom-benn ak fan yu fukkaayu ñaar-fukk ak juróom di tàmbali. Li dale 22 Oktoobar 1844, waxtu yéglekat du doxati, moo tax téeméer ak juróom-fukk at yu mbugël yooyu nekk nañu misaalu fukkaayu ñaar-fukk ak juróom fan yi ci Leviticus ñaar-fukk ak ñett, yi tàmbalee ak mággalu trompet yi, te gannaaw loolu juróom fan, yékkati rakkay mandarga gi, te gannaaw loolu juróom fan, àtteb Bésu Jéggal gi, te mu topp ci juróom fan ba ci tuurug Pentekot.

Foofa “waxtu, ak bés, ak weer, ak at, ngir rey ñetteelu nit ñi” di tàmbali. “Waxtu” bi mooy waxtub yengu-yengu gu mag gi, mooy yoonu Dibéer bi. “Bés” bi mooy bésu feyug Boroom bi, ba kàngam Laodise bu Mbooloom Adventist ñaareelu bés bi di ñàkk te génn ci gémmiñu Boroom bi.

Ndaxte ñoom xeet lañu buy amul xel mu leen di gindi, te xam-xam itam amuñu ko ci seen biir. Aka baaxoon suñu amoon xel, ba xam lii, te seet seen mujj! Naka la kenn mana dàq junni, ñaar di dawloo fukki junni, su fekke ne seen Xeer jaay na leen, te Boroom bi tëj na leen? Ndax seen xeer melul ak sunu Xeer, ba sax sunuy noon di seedeel loolu. Ndax seen reseñ joge na ci reseñu Sodom ak ci tooli Gomorra: seenub reseñub meññeef la, seenug gàppgàpp ay lu wex te metti lañu. Seen biiñ dafa mel ni sumayu njaàng, ak dajar gu metti gule ci jaan. Ndax lii yépp denculedul ma ko, te bëjjiwul ci samay alal yu am solo? Maam la fayugub mbugal ak feyugub njub; seen tànk dina lëcc ci waxtoom: ndax bésu seen musiba jege na, te li leen di xaar gaaw na ñëw. Ndaxte Boroom bi dina àtte ay nitam, te yërëm ay jaamam, bu gisanee ne seen kàttan jeex na, te kenn desul ku tëj walla ku bàyyi. Kon dina wax ne: Ana seen yàlla yi, seen xeer wi ñu wóolu woon? Deuteronom 32:28–37.

“Waxtu” bi ci yéngu-yéngu suuf bi mooy “bésu sàq seen musiba.” Moo di àtteb ñi nekk ci Adventism te amuñ xam-xam bu ëpp bi yokku ci fan yu mujj yi. Tànn nañu doj wu fen ngir tabax seen kër ci kawam, waaye ci dëgg seen doj suuf rekk la.

“Njàng mi agsi na: Dara war a ñu wara may mu dugg ngir yëngal fondemaŋu ngëm gi nu di tabax ba pare ci kawam, ba dale ci kaadug 1842, 1843 ak 1844. Man, maa nekkoon ci bii kaadu, te li dale foofa ba tey, dama taxawoon ci kanamu àddina si, di takku ci leer gi Yàlla jox nu. Dunu nam a dindi sunuy tànk ci tabaxal bi ñu ci sampoon, ba bés bu nekk nu doon seet Boroom bi ak ñaan gu dëgër, di wut leer. Ndax ngeen xalaat ne man mën naa bàyyi leer gi Yàlla jox ma? War na nekk ni Doju Jamono yi. Moo may gindi li dale ba bi ma ko joxee.” Review and Herald, April 14, 1903.

“Wéer” bi dafay tekki weeru njëkk bi.

Kon nag nag, yéen doom Siyon, te bég ci seen Boroom Yàlla; ndax moom jox na leen taw bu jëkk bi ci nattal, te dina wacceel ci seen kaw taw, taw bu jëkk bi ak taw bu mujj bi ci weer bu jëkk bi. Te kër yu dëppoo yi dinañu fees ak dugub, te sàq yi dinañu xell ak biiñ ak diiwlin. Te dinaa delloo ci yéen at yi mbind mi lekk, ak yàll wi, ak saxaar wi, ak mbott wi, sama mbooloom xare bu màgg bi ma yónni woon ci seen biir. Te dangeen lekk ba suur, te fees ak ngërëm, te màggal turu seen Boroom Yàlla, mi leen jëfandikoo ci yëfi kém-kàttan; te sama ñoñ duñu rus ba fàww. Te dangeen xam ne man maa ngi ci biir Israyil, te man maa di Boroom seen Yàlla, te amul beneen; te sama ñoñ duñu rus ba fàww. Yoel 2:23–27.

“Waxtu”u yoonu Dibeer bi, Isalaam bu ñetteel musiba bi dafa dóor ci lu ñu seetul woon, te Adwantismaa Lawdiseya di rus, ndaxte dañoo wóolu woon xeeru jaan. Ca jamono jooju, ci weeru njëkk bi, taw gu mujj gi ñu tuur ci kaw nit ñi ñu sellal. Foofu la ñu rey Merika, gannaaw toroxte gi tambalee Nashville ba jëm kanam. Toroxte gi, mooy yàqute dëkk yi, dafa tàmbali, te ci waxtu yoonu Dibeer bi la Merika jeexee (ñu ko rey) ni juróomeelu nguur gi ci waxi yonent yëgleb Biibël, te muy ubbi jamonoy nattu nataalu rabu bi ngir àddina si, buy jeex ba keroog nguur gu juróom ñaareel gi agsiwee ci mujjam, fekk kenn amul ku ko dimbali (ñu ko rey).

Ewfraatis

Dexu Efrat am na ay misaal ak Islam, te Efrat mooy tekki ne, “jur bu bari, walla génn ci doole.” Ci ñaareelu musiba ga, ñeenti ngélaw yi ñu leexoon ci Efrat, bàyyi nañu leen.

Ba noppaareelu juróom-benn ba wolee, dégg naa baat bu jóge ci ñeenti wóot yi nekk ci sarxal bu wurus bi nekk ci kanam Yàlla, di wax malaakam bu juróom-benn ba mi amoon trompet bi ne: “Yiwal ñeenti malaaka yi ñu yeewoon ca dex gu mag gu Efrat ga.” Noonu ñu yiwi ñeenti malaaka ya, yi ñu waajaloon ngir benn waxtu, ak benn bés, ak benn weer, ak benn at, ngir rey ñetteelu nit ñi. Pàngar gi 9:13–15.

Dexu Efrat dafa tegu penku suuf ci ndëkk gi Yàlla digoon, te Islaam mooy “doom yi dëkk penku” ci kàddug yonent bi. Seen melokaanu yonent mooy ne dañuy terey, ba noppi ñu yiwi leen, tàmbalee ci Àjaar mi Saarata tere woon.

Yàlla ne ko: «Saara, sa jabar, dina la jur doom ju góor ci dëgg; te dangay tudde turam Isaag; te dinaa taxawal sama kóllère ak moom ngir muy kóllère gu dul jeex, ak askanam ginnaawam. Te ci lu jëm ci Ismaeel, dégg naa la: xoolal, barkeel naa ko, te dinaa ko yokk mbay, te dinaa ko jurloo lool; fukki njiit ak ñaar lay jur, te dinaa ko def xeet wu mag.» Njàlbéen 17:19, 20.

Ismayil dees na ko am jur, te Euphrates tekki mooy jur. Ci jeexital kàddug wax ji ci téeméeri at ak juróom-fukk yi ci metitug njaaxle bu jëkk bi, kàddug wax bu benn waxtu, benn bés, benn weer ak benn at tàmbalee woon bi Islaam bàyyikoo ngir rey ñetteelu pàccu nit ñi. Ca yoonu Dibeer bi, juróomeelu nguur gi ci kàddug waxu Biibël bi dees na ko rey, te mooy ñetteelu pàccu Roomu jamono jii. Islaam dafa nekkoon kuñu tere woon ko 11 Ut 1840, ba kàddug malaaka bu jëkk bi amee doole, te bàyyikoo nañu ko ba kàddug malaaka bu ñetteel bi amee doole 9/11.

Ci bésu 9/11, tëral ga téere benn téeméeri ak ñeent-fukk ak ñeent ñaar junni nit ña tàmbalee, ba attekatu ñi dee jeexee, te attekatu ñi dul dee tàmbalee. Bi Islaam bu ñetteelu musiba bi génnee ci 9/11, ca saa sa lañu ko téye woon ci jamono ju ñu doon tëral.

« Jànt bii amoon na ko ci atum 1847 bi, ba noppi dëkk na ay rakk yu néew ci ñi di topp Yàlla ci yoonu Advent, ñuy sàmm Noflay; te ci ñoom itam, ay ñu néew rekk a doon xalaat ne sàmm Noflay googu am na solo gu doy ngir rëdd xar-kanam diggante nit ñi Yàlla ak ñi dul gëm. Léegi matug jànt boobu mi ngi tàmbalee feeñ. “Njëlbéenu jamono jooju buy metti,” biñu wax fii, du jëme ci jamono ji mbugali yi di tàmbalee tuur; waaye dafay jëme ci ab diir bu gàtt bu jiitu ba ñu leen di tuur, fekk Kirist mi ngi ci kër-yàlla ga. Ci jamono jooju, bi liggéeyu mucc gi di jeex, metit dina dikk ci kaw suuf, te xeeti àddina dinañu mer; waaye dees na leen tere ba ñu bañ a tax ba liggéeyu malaaka bu ñetteel bi taxawul. Ci jamono jooju “taw bu mujj bi,” walla yeesal gu jóge ci kanamu Boroom bi, dina ñëw ngir may doole baat bu réy bu malaaka bu ñetteel bi, te waajal gaayi Yàlla yi ngir ñu man a taxaw ci jamono ji ñuy tuur juróom-ñaari mbugal yu mujj yi.» Early Writings, 85.

“Dii waxtu bu gàtt” bi jiitu jeexital xel mën a bàyyiku, mooy di waxtu bi “Almasi bi nekk ci kër yàlla gu sell ga”, muy “jeexal” “liggéeyu mucc gi.”

“Ci sistem buy misaal bi, mi nekkoonoon buntu saraxu ak ngërëmug Kirist, setalug kër-yàlla gi mooyoon sarwi bu mujj bi saraxalekat bu mag ba di def ci at mu nekk ci wër-giirug liggéeyam. Loolu mooyoon jëf ju mujj ci defare baax bi—jàppandi walla dindi bàkkaar yi Israayil. Mu doon misaalu jëf ju mujj ci liggéeyug sunu Saraxalekat bu Mag bi nekk ci asamaan, ci dindi walla far bàkkaar yi ay nitam, yi bindees na ci téerey asamaan. Sarwii dafa ëmb liggéeyu seetlu, liggéeyu àtte; te dafay jiitu ci saa si ñëwug Kirist ci niir yi asamaan ak doole ak ndam lu réy. Ndaxte bu mu ñëwee, àttees na bépp mbir. Yeesu nee na: ‘Sama pey ak man la nekk, ngir may ku nekk ni ay jëfam deme.’ Peeñu 22:12. Liggéeyu àtte boobu, miy jiitu ci yoon wa ñaareelu ñëwug Kirist, mooy li yégles ci ndigalu malaaka mu njëkk mi nekk ci Peeñu 14:7: ‘Ragal-leen Yàlla, te jox ko ndam; ndax waxtu àtteem agsi na.’” The Great Controversy, 352.

«Far bàkkaar yi ci ay bàkkaari askanam» mooy am ci biir attem ñi dund.

Tuubleen nag nag, te dellusi, ngir seeni bàkkaar ñu far leen, ba fan yi ngëneel ak yeesal gu jóge ci kanamu Boroom bi dikk; te dina yónnee Yeesu Almasi bi, mi leen waare woon xebaaram ba noppi: moom mi asamaan war a dalal ba kera yellu yeesalaat lépp ak delloo lépp ci yamam, li Yàlla waxoon jaarale ko ci gëmmini ñoom ñépp, ay yonentam yu sell yi, daldi ko fésal li dalee ca ndoorteelu àddina. Jëf ya 3:19–21.

Ngir seen tuub, war na nit ki nekk lu mu dund; te tuub gi Piyeer di wax fii ci anam wu mat a ngi am bu “waxtu yi ngir yeesal” ñēwee. Noppalu ak yeesal mooy taw bu mujj bi, mi tàm balee ba malaaka mu am kàttan mi ci Apokalips 18 wàcce ngir leerloo suuf si ak ndamam. Malaaka mu am kàttan moomu mooy itam malaaka bu jëkk bi ci 11 Awuut 1840 bi wàccce ba ñu téye Islaam, te malaaka boobu nekkoon “du kenn ku gënul Yeesu Kirist.” “Yeesal bi” ak “waxtu yi ngir yeesaat yépp” tàm balee nañu ak yiwiir Islaam ngir merloo xeeti àddina yi, te gannaaw loolu ñu téye ko biir jamono ji ñuy màndargaal ñaar-fukk ak ñeenti junni nit ñi. 9/11 mooy màndarga waxtu yi ngir yeesal ak noppalu, te loolu mooy taw bu mujj bi, te muy itam màndarga jamono ji ñuy wax “yeesaat yépp.” Li ñuy delloo mooy kanamug yoon, maanaam mbooloom Yàlla mi, mi gannaaw fippu ga amoon ci 1863 doon mbooloom Yàlla muy xarekat, waaye dina nekk mbooloom Yàlla mu not ci jamono ju màndargaal ñaar-fukk ak ñeenti junni nit ñi.

Mbooloom gu xeex bi mooy jaxasoo bu dugub ak ñax mu bon, te mbooloom gu ndam li mooy saraxu njëkk-a-làkk gu dugub gu Pentekot. 9/11 moo nekkoon bu njëkk bi Balaam dóor mbaam ma, te Balaam (Etazini) tambalee woon ab xareb addina si tiitukaay bi ci ndeyjoor ga teg ci gaaw. Mbaamu Balaam mi dafa tektal ñetti musiba yi di def musiba gu ñetteel gi, te ñu dawandoo ak ñetti yégle yi ñetti malaaka yi. Kon nag, ñetti musiba yooyu ñu ngi ci yoon wu wax ci yonent ci ñetti jéego yi ñetti malaaka yi. Looloo tax, bi ñaareel yoon Balaam dóoree mbaam ma, dafa doon ab ñaareelal, ni mu daan mel saa su ne ci ñaareelu jéego bi. Diggante ñaari tooli reseñ ba ca jamanoy yàgg ya, di suuf sa màgg sa dëgg, ak suuf sa màgg sa xel mu bees, Islam dóor na Israyil ci 7 Oktoobar 2023, te ci saa si ñu teg woon ab téye ci Gaza, te gannaaw loolu Islam dina dóor Nashville.

Bërebu Nashville mooy ñaareelu ci ñaari bërebi xel-mu-nekk yi ci seede Balaam te am ci diggante toolu reseñ yi. Nashville mooy màndarga yoonu waxu wax ci yonent bi, ba xeetu bëccëgu guddi booloo ak ndigal ñaareel bi. Baatu bëccëgu guddi tàm balee su nit ñaari taalibey Kirist yi, (ñuy tegtal ndigal ñaareelu malaaka bi) fass mbaam mi ca njàlbéenu duggu gu ndam li. Doomu yoon woowu mujje ci bant ba, te mooy tegtal yëngu-yëngu suufu bi ci yoonu dibeer bu agsi ci lu gaaw, bi jigéenu moytuwaay bu Room di nott nguur gu juróomeel benna ci yonent bu Bibil bi, gannaaw bañu ko fàtte ci taarixu Etazini.

Bu ndaw ja jigéen ju njubéey ji tàm balee woy ay woyam ci yoonu Dibéer bi, xareb Ninéefé dina baaxaatu, te caabi bi dina weesu, buy màndargaal ubbitey jamono ju nattu nataalu rab wi ci àddina si. Xareb Ninéefé mooy jeexital waarey yégle gu guddi digg bi, te gannaaw loolu muy soppeeku muy yuuxu bu réy bu malaaka bu ñetteel bi. Njëlbéenu jamono jooju, jiñ ko ak ne doxalin gu bett ci kaw Nashville, dina itam ne xareb Ninéefé moo ko misaalaloon, ndaxte Yeesu, ni Mu doon Alfa ak Omeega, dafa mas a misaalale jeexital bi ak njeexital bi. Mbëggeel Nashville bi, ci lu war ci waxu yoon wi, dina yor ay mbir yu mel ni ndamug Room ci kaw Perse, buy may Islaam feesal suuf si ak lëndëm. Donald Trump mooy màndarga nataalu Room, kon dina not ci xareb Ninéefé gi ànd ak dóor Nashville bi, waaye kàttanam ngir taxaw ci kanam walug Islaam bi dina néew ba noppi.

Xare bi Ronald Reagan mane a amoon ci at 1989, mooy woon ab xare bu sedd bu tambalee ci mujj ga ñaareelu xare àddina bi. Xare bu sedd bu Trump mooy xareb Panium, te mooy jiite ci ñetteelu xare àddina bi ca yoonu dimanche bi, bi ñu seetaanoon ni mu mel ak xareb Actium ak itam xareb

Nineveh. Xare bu sedd bu Trump, bi xareb Panium di wone, mooy indi wàcceg “miir” ma di taxawaleen kërceen ak nguur ci Constitution bi, ni ko wonee ci wàcceg “miir” Berlin bi ci 1989.

Nashville mooy taxawaayu bi mbaam Bu Balaam di bëj t ànku Balaam ci miir bi, ba tax mu fésal lammbu gu taxawul ci miir bi. Jamonoy yuuxu guddi gi dafay t àmbalee ak benn xew-xew bu dóor miiru tasaroo gi nekk ci Constitution bi, noonu mu màndarga t àmbaliwaayu samp nataru rab wi (boole mbooloom kërceen ak nguur) ak benn màndarga-jàll buy misaal yàqu miiru tasaroo gi ca jeexitalu samp nataru rab wi. Donald Trump dina wax ci yoonu ab santaane gu jëfandikukat buy misaal wax ga ca yoonu Dibéer ba, ni ko Alien and Sedition Acts yu 1798 misaalee. Foofa dina noot globalist yi ci pati Democratic bi ak seen moroomi globalist yu RINO ci pati Republican bi. Ndàamam ci kaw noon yi, ñi Persia misaal ci xareb Nineveh, dina bàyyi ñaari weti xareb politig bi ñu néew doole bu ñu wara am ngir a bañ tàyyi yi dëkk ci Islam te dinañu law ci suuf si. T ànk bu ñu bëj bu Trump mooy miir ba ca t àmbaliwaayu waareb yuuxu guddi gi, mi di jiite jëm ca miir ba ca mujj ga.

Dina yokkute seetlu ci nettali bi ci ñetti musiba yi ci bind bi ci topp.